

E R D É L Y I H Í R A D Ó

Kedden, Július' 14-edikén, 1829

Nagybritannia — Frantziaország — Austria — Muszkaország — Törökország
Hartzmező — Jelentés.

Nagybritannia

A' Globe and Traveller ezt írja Lisabonból, máj. 23-adikáról: "A' mi' városunk a' legnagyobb felindulásban van harmadnap-olta. Egynehány banda Önkéntes, egy Pap' Barreiro Plébánus' vezérlése alatt, járnak fel-'s-alá az úttzakat, 's üldöznek mindenkit, a' kit tsak D. Pedro' felekezetének tartanak. Ez a' szomorú-játék annyira ment, hogy a' nép a' bosszúval illetett szeméjeknek pártját-fogta, a' D. Mig. Darabontjait megtámotta, 's kövel széjjel hajigálta. A' tömlőtözkben a' legutolsó szükség és a' legfelső nyomorúság uralkodik, a' fogjok kétségbe-ésések oly' nagy gradusra lépett, hogy Porkolábjokat fel-se veszik, és a' D. Pedro hymnusát éneklük, 's a' törvényes Királynét, II. Dona Mariát kihirdetik. Ezért nevelték-meg a' rendes tömlőtörzőket egy csoport lovas-sággal, 's a' fogjok között azokat, kik leginkább mutatták - ki hajlandóságjokat a' Királynéhez, a' várakba vitték. Minden ember hiszi, hogy a' dolog nem soká maradhat többé így. — Sok kegyetlenségekről beszél még itt az írás, és egyenesen Angliát teszi az intselkedés okozójának, melyre most is mintegy 30 szeméjlt és 10 katonát a' coimbrai várvezből megfogtak.

A' Gazete di Lisboa-hoz egy Toldalék, jún. 4-edikéről, azt hirdeti, hogy ezután, minden jún. 5-ödikén nagy ga-

la lesz az Udvarnál. Ez a' nap az, melylyen D. Mig. 1825-ban, az ő' Attya által esküvéssel megerősített konstituzio ellen fegyvert fogott, 's ilyen módon az usurpatio' praeambulumát elkezdette, mellyet a' következő esztendőben (1824) megújított, 's a' most múlt esztendőben végre-hajtott. Az absolutisták mindent reménylenek a' lissaboni spanyol Követ, d' Acosta Montealegre' ügyességétől és behatásától, ki az angl. országlószékkal egyértelemben dolgozik, és D. Miguelt már annak megigérésére bírtá volna, hogy D. Maria rokon-húgának kezét adjon. Ezen az úton reménylik hogy ötlet az idegen Kabinétok meg-esmérik.

Hivatali tudósítások érkeztek a' mi' Követünktől Buenos-ayresből, apr. 12-dikéről, mond a' Courier, a' Santa-Fében össze gyűlt ideig-oráigvaló országlószéktől a' diplomatikus Rend' minden Tagjaihoz intézett egy adressel és egy protestatioval együtt, a' Lavalle' fő uralkodást magának - tulajdonítása ellen, 's ezen város' reclamatiója, hogy a' Köztársaság' fejének tartasson; melynél kinyilatkoztatták, hogy semmi más nemzeti képviselet a' Santa-Fé-in kívül nem lesz. — Clarence Hgz. veszedelmesen beteg volna, a' Sir Henry Halford kir. orvos' Well. Hggel volt beszélgetése szerint.

Irlandban, a' helyett hogy a' megadott emancipatio után egy pillantati

tensétség volt, újj peéség mutogattja magát, kivált' miolta O'Connel Úr, a' clarei Grófságban tekereg, hogy a' beállandó választásra szózatokat gyűjtsön. O'Connel-t, akarmére megyen, diadalmi pompával fogadják. Már Ennis-ben, a' Grófság' fővárosában, jún. 9-edikén, a' legfelső gradusban lázszató Beszédet tartott O'Connel Úr, a' nagy számmal össze-sereglett nép előtt, melyben azzal ditsekedett, hogy a' Ministerektől, nevezetesen Well. Hztól és Peel Úrtól, kitsikarta az emancipatiót; dühösen declamált a' Választó-adó' felemelését eszközlő bill ellen, és a' 40 shillinges apró birtokoknak megígérte, hogy őket az ő' elrabolt jussokra ismét fel fogja segíteni. — Ennisből, Tullon keresztül Kilgorey-House-be, egy rokonának mezei lakába ment; 's onnan, Bowdyke-n által, Scarriff városába; a' hol ötet szinte 20,000 ember várta, kikhez, így beszélt: "Hazámfijai? Büszkélkedem benne, hogy engem így vettetek körül, hogy szívem' érzéseit, a' ti' emberségetek' és hazaszeretetetek' bizonyoságafelől, kifejezhetem. Köszönöm, hogy ti, hazátok' kiszabadulására a' rabszolgaságból, kötelelességetek követtétek-el. (helybe-hagyás) Most már másodszor jöttem közitekbe. Mikor először köztetek megjelentem, betsületes, hív és független embereknek találtalak benneteket. Minkeelőtte engem a' Parlamentbe küldöttetek; akkor még a' ti' némely alattvaló társaitok' szemében egy elvettetett léteket' klassisa voltatok; üldöztettetek a' ti' régi hitetekhezvaló hívségtekért, a' ti' atyáitok' hitihez és hazátokhoz mutatott szíves ragaszkodástokért nem találtatok ti igazságot. Clare választott engem, 's az egész Irland felszabadult! — Kénszerítetek ellenségeitek, hogy nektek igazságot tegyenek. Wellington sok ütköze-

let nyert-meg és sok Hadvezért meggyőzött: a' clarei férfiak pedig Wellingtont győzték-meg! — (Lárma: azt tselekedtük! jól van!) Eggyet nyertünk (tovább beszélvén a' Beszéllő); de a' mellett, ne álljunk-meg, hanem előre nyomúlunk. Nagy lépést tettünk a' szabadságra; hogy vittétek azt végbe? még is tsak úgy, hogy a' kath. eggyesület' tanáts-adásait követtétek, hogy magatokat egy szíves, szorossan atyafijasodott betsületes Irlandusoknak kötését összeszerzettétek. Az isteni bosszú-állás' véres keze, kinyújtatott a' tolvajra és a' gyilkosra. Nem lehetett nekem boldogúlnom nektek az emancipatiót megnyernem, valamíg törvénytelen eggyesületet formálni meg nem szüntetek. De mihelyt a' nép a' törvényeknek engedelmeskedett; felsütött a' szabadság az ő' hazáján. Ha ezután össze gyűltök; gyűljetek össze az ég alatt és fényes-délben! El ne felejtétek tanátsadásomat, és engedelmeskedjete in-téseimnek! Tsak akkor, ha jó-erkölsű, békés és engedelmes emberek lesztek, akkor szolgálhatok nektek a' Parlamentben; nints nekem ha oda megyek, semmi más végtárgy szemem előtt, mint hogy nektek mindenikötöknek szolgáljak. Nem vágyok én semmi státusi szolgálatra, nem akarok én kereskedés- és telep-hivatal' Elölülője lenni; elébb lopnám-meg az óltárt, mint-sem az ország-lószéktől egy hellert elvegyek, hogy a' megvesztegetés' systemáját kézen tartanám, mely által a' nép száz-esztendőkölt a' gyaláztatott és nyomattatott. Volt nektek egy-időben saját Parlamentetek Irlandban; gyalázatosan és tsalárdúl foztattatok-meg attól: ismét meg kell azt nektek nyernetek! (helybe-hagyás). A' Braunsveigiak hatalmas emberek voltak a' múlt esztendőben: mi most éppen olyanok vagyunk mint ők, és a' jövő esz-

tendőben, reménylem, még hatalmasab-
bak leszünk. (merő öröm-kiáltás) Ne-
vethetjük az ő ellenségeskedéseket; úgy
van, a' clare-i férfiak ki fogják ezeket
az embereket nevetni. Az elébbi mene-
telünket fogjuk követni (visítás: Vajha
bódogulnánk) Vajha én mehetnék-ra,
hogy a' népnek igasságot szerezhetnék!
Hanykódott Peel az ő egyenes-szívüségé-
vel, hogy minket elő-segit az eman-
cipatióra; és hogy ő ezt a' maga' lelki-
eszméretes meggyőztetése' következésé-
nél-fogva a' rendszabás' szükséges-volta
és az igasság eránt, tselekeszi. De sze-
retném most tudni, ha igasságosan dol-
gozott-é ő abban is, midőn engem, clau-
sulájánál-fogva, a' Parlamentből ki-ikta-
tott? (Visítás: Vissza kell az Ūrnak oda
menni!) Hiszem, hogy vissza fogok men-
ni: és legelőször a' mint én őtet az alsó
Házban meg fogtam találni, kijelen-
tem neki — mennyire örülök, hogy engem
haza küldött, 's a' népet megtanítom,
ára is, hogy őtet, és mérgességet nevesse-
ki. Azt kívánom, hogy az el-
múltakat botsássatok-meg, és egy Bra-
unsveigi eránt-sem kell elébbi magavise-
letéért mérget apolgatni. A' Braunsveig-
iak' mostani magokviseletén, mindég
bízvást nevethettek. Azt hagyom nek-
tek, hogy a' múltakról botsássatok-meg
nékiek. Felidézlek titeket Papjaitok' je-
lenlétében annak elkövetésére — elébbi
ellenségteknek megbotsátani. Megígéri-
tek ezt nekem! (Visítás: úgy akarjuk!
megígérjük!) Már most oktatlak ben-
neteket, hogy-viseljétek magatokat az
új Braunsveigiakhoz, azon szeméjkek-
hez, a' kikkel szembe akarunk akadni.
Bánjatok velek tsendes megútalással! Pe-
el Ūrnak nem tettik a' zenebona; hogy
fogja most az őtet bosszantani, ha meg-
hallja, hogy ismét a' mozgatáshoz fog-
tam, hogy én a' népnek szívére kötöm,

ellenkezőinek botsássanak-meg, és má-
gokat, mint jó Tagjai a' Társaságnak és
hív alattvalók, úgy viseljék! Vajha a'
nép többé ne hibázna! Ez az én tanáts-
adásom, mint keresztényé. —

Frantzia ország

A' de Laborde' Beszédének (4-dik
Szám) 's úgy a' jún. 9-edikei ülésnek
az alsó Kamarában, végezte. — Azom-
ban, nem akarom a' Fejedelem' szeméj-
jét Spanyolországban, az ő' országlószé-
kével vegyíteni. De, kívánhattják-é töl-
lem Uraságtok, mindazokat meggondol-
ván, a' mit ez' tselekedett, annak meg-
kíméllését, kíméllést egy bankrót-syste-
máért, mely Spanyolországot két száz-
esztendő-ólta betsteleníti? — Be akar-
tam itt zárni óltsárlásomat, ha a' Minis-
ter Ūr' tegnapi beszéde némely kétséget
ezen tekintetben, Portugall' állapotjára-
nézve nem hagyott volna. Egy nép,
elnyomattatva egy olyan lét által, mely-
lyet nem akarok characterizálni, de a'
mely barbarus időkhez tartozik, ez a'
nép minden jó-gondolkodását érdekel.
Minekelőtte az ő' ifjú és szerentsétlen
Királynéja terméketlen hódoltatásokat a-
ratott egy más országban, ezen a' tri-
bunuson kikiáltották őtet. Egy olyan i-
dőben, midőn a' tudományok az erő-
szak erántvaló tiszteletet erőteleníteni tö-
rekednek, veszedelmes a' gonosság' dia-
dalma' példáját az ártatlanság' felett, a'
hitszegését a' hívség felett, az usurpati-
ójét a' törvényesség felett, igen magas-
san felemelni.

Gen. Sebastiani: "Vissza fordítja-é
Spanyolország azt az áldozatot, mellyet
mi neki vittünk? Az egész Európa visz-
sza hitta Követeit Portugallból: mit tett
Spanyolország? Nézzék Uraságtok a' mád-
ridi udvar' Almanachjában: ott, a' Ki-
rályok' száma között jelen D. Miguel
meg. Külső Minister Ūr azt mondja:

Portugall' szerentsétlen fekvése, a' korona' jussának bizonytalanságából következik. Mitsoda? Elfelejtette-é Minister Úr, hogy D. Pedrot Frantziaország és az egész Európa megemérite? Mit tesz az a' systema-változás? Talán annak a' következése, a' mi Terceira előtt esett? Hát, újjra gyalázatosan hagyjuk magunkat Anglia után tzepletetni?... Az országloszék' politikájának Görög-országranezve megadom a' méltó dítséretet. Egy független státust teremt ő. Európai Törökország, egy olyan Hatalom' formálásra szolgál még valaha, mely több státusoknak határt szabván, Európa és Ásia között, hasznos egybekötő Tag fog lenni. Az ő' régi hazájokba vissza-verettetett Törökök, olyan sorsra juthatnának ott, a' készül-félben álló megjobbulás által, hogy még meg is irigyelnők nekik. — Duplin Úr, az idősb, védelmezi ezt a' gyökérintelmezt, hogy egy nemzetnek sints jussa magát más nemzet' dolgaiba elegyíteni. Valamint Frantziaországnak nem volt ez a' jussa Spanyolországban, úgy nints most Portugallban. Keleten pedig nints Frantziaországnak mitől félni, akarmelyik győzödelmeskedjen a' kettő közzül, Muszka vagy Török, mindegy. Görögország' megszabadításával, eleget tett Frantziaország a' maga' kötelességének. Sebastiani Gen. eszébe juttattja a' Beszélőnek hogy a' görög hadiszállítvány is belé-avatkozás volt. — Tracy Úr így szól: "A' megrögzött traditióhoz (szájról-szájra-adáshoz) tartozik az a' szokás — idegen országokba Követeket küldeni alkudozás-végett, hol az ő' méltóságjok igen gyakran kiteszi az egyességek következését mellyekből holmi egyszerű Biztosok sokkal könnyebben kivitzkolódnak. Austria sohase tartott Követet Konst.poljban; de ki az, a' ki a' Kelet' politica históriáját tudván,

nem tudja, minő fontos szakmányt visel az austriai Internunciatus Konst.poljban! Gyakran hallom, hogy Frantziaország' méltóságáról beszélnek. Jól van, ezen méltóság' hasznát szemem előtt tartván, megvallom, hogy mindég leforrázott érzéssel néztem, hogy máskál egy frantzia Követ Corfuból Nápoljba, onét vissza oda, mintha Konst.poljából engedelemre várakozna, az oda vissza-menetelre. Jobb szeretném én, ha Frantziaországba jönne, mivel' nem lehet neki saját állásán lenni." (tsaknem az egész Kamara' helybe-hagyása).

Nagy láрма támoldt mostanában az alsó Kamarában 's kívül azon is, Galotti, volt nápolji Katonatiszt' kiadattatásán frantziaországi menedékjéből, a' Korsica-sziget és Departementből. Hogy neki politikai, nem pedig polgári hibája volt, kitettzik a' Kamarában foljó vetekedésekből: azomban, Frantziaország, a' politikai véttségben hozzá fojamodottakat teljességgel nem üldözi 's nem is szokta kiadni. Hogy Galottit a' frantzia Minister, vígyázatlanságból és a' nápolji Követ' szédítő feladásánál-fogva, még is kiadta, ebben forog a' vetekedés' értelme. Minekutánna a' corsicai Képviselő Tiburce Sebastiani a' dolog' menetelét Korsicában, az alsó Házban jún. 18-án lefestette, 's B. Constant még a' Ministerium' és a' corsicai Prefectus' efféle hebehurgyaságát is specificálja, másnap feláll Schonen Úr 's azt mondja, a' Budgetbeli vissza-élésekről lévén szó: "Szerentse, Uraim, ha a' kitsapongások, vissza-élések, tunyaságok nem kipótolhatatlanok mint a' Galotti'szerentsétlensége, kinek a' halálát a' Journalok nekünk ma hirdetik (jobb-felől — a' dologra, a' dologra!); midőn a' Király' Ministere tegnap siető parantsolatról beszélt, mely által a' szerentsétlent vissza

kívánták. Hirtelenebb volt a' bosszú-állítás ennél a' parantsolatnál! Ki fogja még ma is azt akarni állítani, hogy nem politika volt volna az indító ok? A' szokott igazságtétel nem siet úgy. Vajha ez a' rettentő eset, a' vendégi-barátság' szent jussa' megsértésének ezen példája, jóltévő eszmélődést verne a' Ministerekbe, parantsolatainknak fontossága eránt, 's a' Prefectusokba (olyan mint nálunk a' Fő-Ispán) ha erköltsi érzésekből kivetkezvén, idegen, és sokszor rosszúl tanított hatalomnak engednek! Vajha az én' beszédem viszhangot adna Nápoljban, Lissabonban és Oportóban, 's ezen számkivetettnek vére utólsó lenne, mely polgári visszázkodásban omlík-ki! Hihető, hogy az országglószék, ha megtalattatott, elégtételt tud magának szerezni, melyet Frantziaország' betsülete kíván. — Martignac Úr, minekutánna még egynehány beszéllő a' budgetről szólott, feláll ennek mentegetésére, 's utóljára így szól: "Ha vissza-élések fordulnak-elő, hasznát-fogjuk venni az útba-igazításoknak, hogy, vagy megfelelőnk azokra, vagy jóvá tegyük azokat. De lehetetlen, hogy egy olyan nagy, oly' szövvényes machinában, mely oly' sok különböző Ágensék' egyyüve dolgozását kívánja, tévejgések, tunya-ságok, sőt még szerentsétlen történetek is ne forduljanak-elő. Minden szorgalmunk, minden vígyázatunk—sem óltalmazhat bennünket-meg az olyan szerentsétlenségektől; mi vagyunk a' legelsők, kik azt szánjuk-bánjuk, 's ha igazság, dorgáljuk is magunkat; e' szerint, nagy igazságtalanság volna olyan esetekkel akarni vádolni bennünket, és bizonyos tekintetben, olyan fájdalmat fordítani ellenünk, melyet mi magunk érzünk: de talán még is tsak éppen ezen pillantásban követték azt el." (Ezen szók

mellett, melyeket a' Minister igen megilletődött hangon botsátott-ki a' száján, az egész Gyűlés mozgásba indúlt, és sokan kiáltották: Ezek a' szók a' szerentsétlen Galottit érdeklík).

A' Constitutionnel ezt írja: "Sokat beszélnek egy Beszédről, melyet Lally Marquis a' Pairkamarában tartott (mely az alsó Kamara' kifogásait illeti Peyronnet Úr ellen). A' neemes Pair úgy megindúlt volt, hogy megilletődésében, az Ex-petsétörző Urat, némellyek szerint, Catohoz, mások szerint Socrateshez hasonlította. Meg kell vallani, hogy a' pohár, melyet az utólsónak meg kellett innia, elég édes volt akkor. De a' mit a' politica társaságokban Lally Úr az alsó Kamara ellen bátorzkodott szóllani, melynek szomorú következése lehetne, ha a' nemzet' Helytartói nem az erő' méltóságával és tsendességével felelnek reá.

A' Quotidienne mintha tudná, hogy a' D. Mig. Londonba küldött utólsó feletének az áng. Kabínét' javallataira, úgy gondolják, a' lenne a' következése, hogy ötöt Portugall' törvényes Királynak minden európai Udvarak megesmérnék.

Páris, jún. 21. — Olyan emberek, a' kik jól tudósítatnak, ekkorig mintha tudták volna, hogy D. Mária rövid időn elmenne Angliából, és, neveltetése' végre-hajtása-végett Bétsbe utazna. De Barbacena Gróf nem menne-el vele, hanem Rioba utazna-vissza. Londonban, nagyon tettzene a' D. Pedro' ezen meghatározása, és az áng. Ministerium úgy gondolkozna, — mihelyt az ifjú Királyné Angliát oda-hagyná, egy végszakasztó lépést fogna tenni, minden diplomatica visszásértelmek' elmellőzésére a' portugalli dolgokban. Úgy-de most egyszerre tudósítások jönnek Londonba, melyek szerint D. Pedro, Leánya' elúta-

zását, hihető, a' Barbacena' izgatására, ismét halasztani akarja. A' frantzia Kabinét, mely naponként neveli behatását a' külső ügybajokra, és kevesebb belső dörgölődzéseknel (súrolódásoknál), végszakasztó bírói állást vehet magára Európában, nagyon helybe-haggya azt a' módot, a' mint az ág. Ministerium a' portugallus kérdést most üzi-füzi. — A' mi' politikusaink sokat bibelődnek most a' muszka Tsászár' berlini útazásával; egy formalis egytetértést látnak ők abban, Muszka és Burkusország között, a' keleti ügybajokra-nézve; sőt azt hiszik, hogy ezen tekintetben, egy saját Kötés volna a' két Udvar között munkában. A' Tsászár' elfogadtatásáról Berlinben, azon nagy tiszteletű szeretetről, mellyet ez a' Monárcha Fges Ipa eránt minden alkalomnál kimutatott, nagy megihletődéssel és részvétellel beszélnek a' levelek. De, hogy is lehetne ez a' természeti dolog másképp' vér-szeréntvaló nemes lelkek között?

A' Gazette azt állítja, londoni levelek szerint, hogy Wellington Hgz. július' végével, a' belgaországi várak megvisgálására fog utazni, 's onnan Bétsbe fog menni. — Ugyanaz a' Híradó, 's előtte már egynehány, jelentik, hogy a' spanyol Király új házasságra határozta magát. Ofalia Gróf, Alagon vagy Infantado Hgzek közzül valamelyiket küldenék Nápoljba háziüz nézni, 's a' Maria Kristina Printzasszony' kezét megkérni.

Az Első Instánzia' panaszló-kamara-ja azt ítélte, hogy törvényes lépé-
re semmíok nints Barthelemy Úr, az "Embernek Fija" (fils de l' homme) írója ellen: de a' kir. Prokurátor apellált ezen végzés ellen.

Egy straszburgi Zeitung azt beszél-
li, hogy azon Beszéd' napján, mellyet Lafayette Marquis a' kettős szózat fe-

lett az alsó Kamarában tartott, a' Király Royer-Collard Úrnak, mikor a' Bureau-jával egy bevett törvény-javallatot vitt hozzá, ezt mondotta: "Hogy van a' Marquis? Nem ifjú már ő; mert mi egy-idősök vagyunk. Én ötödig szerettem; ámbár rég-ideje már, hogy egymást nem láttjuk.

Toulonban, mostanában éjjel-nappal készültek Algier' bombizásához; de egy, Tunisból jött aviso-hajó' megérkezésére, rögtön félbe hagyták a' készül-
letet. Úgy mondák, hogy a' Sultán nyomos intéseket küldött a' Dey-hez, hogy ne nyakaskodjon.

Austria

Béts, jún. 25. — Az égyptomi Basa' tavaji ajándéka, a' Schönbrunnba költöztetett Giraffe, hosszas betegeskedése után, kimúlt az élő-állatok közzül.

Muszka ország

A' Hamburger Correspondentben, az itt következő levél van a' Newa-tól, máj. 26. — A' mi' fejedelmi Párunk' el-
útazása-olta, nagy tsendesség uralkodik a' fővárosban. Diplomatikai egybe-kötetésünk Persiával, eddig még, nem szakadt félbe. Az ottani határszélekről jött tudósítások szerint, a' Shah maga' nagyon és szemlátomást sajnálja a' tudvalévő szomorú történetet: hanem, nemtsak a' népség' nagyserege, hanem még sokan azok közzül is, kik a' Monárchá-hoz közelébb vannak, koránt-sem részesülnek ennek szeméjjes hajlandóságában. Nem látnak ők az orroknál tovább, 's képzelődések nem engedi általlátni gyengeségeket 's veszedelemben-forgássokat, melybe őket egy újjontani béketörés dönthetné. Azonközben, jó-szamu katonaszaporítást rendeltek, úgy hogy semmi eset nem találhat bennünket készületlenül. Muszkaország minden segédforrásnak bőségében van.

Törökország

Galatzból az a' tudósítás jön, hogy a' pestis ott is kiütött. Minthogy ott muszka ispotáljok vannak, és minden közösülése Oláhországnak a' tengerpartokkal az említett városon-által esik-meg, — ez nekünk szomorú eset. Azt mondják, hogy Galatzot egészen be is kerítették már.

Hartzmező

A' muszka Fővezér' tudósítása Tsászár ŐFééhez, jún. 14-edikéről: Előbbi tudósításomból méltóztatott látni Fged, hogy minekutánna a' Nagyvezír jún. 11-edikén a' kulewtsai öblös útban megvertetett, hogy ezen ditsőséges győzödelemnek hasznát-vegyem, nemtsak hirtelen-üzésével az ellenség' hadseregének, hanem hogy a' maradványát, a' meny nyire lehet, Sumlától elzárjam, magamban elvégeztem. Ezen szándékkal kellett Pahlen Generalnak az ellenséget üzöbe venni, 's Kuprianoff Generalnak pedig a' futóknak Pravady-felől ellenekbe menni. Roth Gen., kihez még, a' 3-adik Húszár osztájt is hozzá rendeltem, nyomult 12-dikén, Kasapláron által, Marasnak, és a' parantsolat úgy volt, hogy Rüdiger Gen. az első-Gardával a' maga' lineáit a' Kamczik mellett terjessze-el és erős szakaszokat küldene Eski-Stambul és Kosteşy-felé.

Pahlen Gróf bejelentette, hogy az ellenség Markovtsa-falvát nem érte-be, az országútból fere tért, és jobb-felé oldal-útakon, mellyeken tsak lovasság és gyalogság mehet-el, Jankova-felé tsapta magát. Mutatván magát a' Kuprianoff Gen. Májor szakassza Markovtsánál, ennek hagyta által Pahlen Gróf hogy az ellenséget tovább üzze, 's maga' a' hadsereg által elfoglalt állásba ment vissza. Ezen a' térségen találta Pahlen Gróf az országútat rakva temérdek hátra-hagyott

tsomókkal, hadiszer-társzekerekkel, fegyverekkel, úgy hogy bajosan mehetett rajta. A' Kuprianoff Gen. Májor' tudósítása ugyanazt mondja. Ő, még rosszabb útát talált üzése-közben, úgy hogy egy 20 werstnyi linea az ellenség' teljes megvertetését képzelte. Szüntelen hozták-be a' fogjokat. Sok szakasz a' kitanúlt katonaság közzül, hánnya-el a' fegyvert, 's a' Győzödelmes' nagy-lelkűségére bizza magát.

Minthogy már most Roth Gen., parantsolatom szerént, Maras-felé előre ment, útban, Kasaplar-falva-felé, Kurganeknél, a' hol a' 26-odik sántz-ágyúpad volt, egy lovas ellenség-szakaszt mintegy 1500 embert vett-észre, nyomon elküldi Madatoff Hertzeg Gen. Helytartót, ki az ő' jobb szárnyát fedte, ezen Húszár-reg.tekkel: Alexander és Astrachán, ágyúkkal együtt, hogy az ellenségnek menjenek neki, 's ha lehet, vágják-el Sumkaba-menő útjokat; az alatt, az alsó-Orbuzschi Buski reg. egyszermind parantsolatot vett, 2 lovas-ágyúval, az ellenséget homlokban támodni-meg. Végbe-vitte ő' ezt a' parantsolatot az ő' saját bátorságával. Megtámodta, széjjel-verte az ellenséget, 's elvett tőlle két zászlót. A' sebes üzés mellett egy ellenséges sántzhoz talált jutni, mely ötet 2 ágyúval és fegyvertűzzel fogadta. Ere nem ügyelven, leszállítja a' Húszárokat 's a' többi lovas-ságot, megtámodja a' sántzot, erőt vesz' azon egy pillantat alatt, valamint az ágyúkon is és 2 zászlón. Tsak egy kis része futhatott ezen sántzvédnek a' közelvaló másik sántzba. Ezt is megtámodták a' bátor Húszár-vitézek; de innen még is, mivel' 400 katona 's 3 ágyú volt benne, vissza-húzták magokat. Azomban, megérkezik Roth Gen. a' 16-odik Brigade' position-Kompaniájával, a' 31-

